

Állami erdőgazdaságok bányászati tevékenységének gazdasági lehetőségei, a hatályos műszaki üzemi tervek alapján

(Mining as a Secondary Activity of State Forestries with Technical Operation Plans)

Fülöp Viktor Géza*

Soproni Egyetem
Erdővagyon-gazdálkodási és Vidékfejlesztési Intézet

Kivonat

Az állami erdőgazdaságok bányászati tevékenységére vonatkozó vizsgálatok során megállapítást nyert, hogy jogi szempontból tizenöt erdőgazdaság rendelkezik a tevékenységre vonatkozó engedélyekkel. A további kutatás a tényleges gazdasági tevékenységre irányult, ebben a rendelkezésre álló adatok alapján három állami erdőgazdaság került megvizsgálásra. A kutatás három fő területre koncentrált: 1) Az erdőgazdaságok bányatelkeinek száma, 2) a kitermelt ásványvagyonok fajtái és mennyiségük, 3) a termelési időszak, mindezek a műszaki üzemi tervek alapján. Megállapítást nyert, hogy a vizsgált erdőgazdaságoknál differenciált a kezelt bányatelkek száma, a művelés intenzitása és gazdasági megítélése is változatos képet mutat. Időben elkülöníthető a bányászati tevékenység állapota az egyes erdőgazdaságoknál, nyitási fázisban, termelési fázisban, valamint bezárási és rekultivációs fázisban is található bányája a vizsgált vagyonkezelők esetében. Megállapítható továbbá, hogy az állami erdőgazdaságok esetében belső felhasználásra és piaci értékesítésre is van szándék a bányászati tevékenység szempontjából.

Kulcsszavak: állami erdőgazdaságok, erdei mellékhasználat, bányászat

Abstract

In the course of the research of the mining activities of state forest enterprises, it was found that fifteen state forest enterprises had permits for the activity from a legal point of view. The research was focused on the actual economic activity, with examining the economies of three state forest enterprises on the basis of the available data. The research was concentrated on three main areas: 1) number of mining plots of state forest enterprises, 2) types and quantities of the mineral assets extracted, 3) the production period, all on the basis of the technical operational plans. It was found that the number of mining plots under consideration was different, the intensity and the economic perception of their cultivation was also varied. In time, the status of the mining activity can be separated for each state forest enterprise, in the opening phase, in the production phase, and in the closure and recultivation phase. Furthermore, it can be concluded that, in the case of state forest enterprises, there are also intentions for internal use and market sale concerning mining activities.

Keywords: state forestries, forest minor production, mining

---

* fulop.viktor.geza@phd.uni-sopron.hu

1. Bevezetés

Az állami erdőgazdaságok bányászati tevékenységére vonatkozóan már történt vizsgálat – elsősorban jogi szempontból –, a cél első lépésben a cégbírósági bejegyzésben szereplő tevékenységi körök vizsgálata volt, amelyekkel bizonyítható, hogy az állami erdőgazdasági zrt-k esetében a bányászati tevékenység lehetősége, igénye fennáll. Ezen adatok, információk feldolgozása során bizonyítást nyert, hogy az állami erdőgazdaságok kétharmadánál, a tevékenységi körben szerepel bányászati tevékenység. (Fülöp, 2018)

A jogi lehetőségen túl a téma komplex feldolgozása megköveteli, hogy a kutatás következő szakaszában a tényleges bányászati tevékenységek vizsgálata történjen meg. A TEÁOR szerinti lehetőség megléte és a valós tevékenység végzése a magyarországi gazdasági gyakorlatban nem minden esetben fedi egymást, erre jó példa a cégek kivonatokban megjelenő mellék-tevékenységi körök magas számban való megjelenése (NAV TEÁOR nyilvántartás).

A tényleges bányászati tevékenység kritériuma a Műszaki Üzemi Tervek megléte, ezeknek megvizsgálása az állami erdőgazdaságok esetében lehetővé teszi azt, hogy a bányászati tevékenység aktivitásáról, időszaki jellemzőiről, a kitermelhető nyersanyag mennyiségéről releváns információk legyenek nyerhetők. Ezáltal árnyaltabbá és reálisabbá válik a tényleges gazdálkodás képe.

2. Módszer

Az adatok egy része internetes hatósági adatbázisokból került kinyerésre, mint például a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat nyilvántartása, amely tartalmazza a műszaki üzemi tervekre vonatkozó határozatokat, valamint az összes magyarországi bányatelek térkép-fedvénnyét. A nehézség az adatok ilyen jellegű gyűjtésénél, hogy a bányatelek vagyongazdálkodója (a vizsgált esetben az állami erdőgazdasági zrt-k) és a művelési jogot gyakorló gazdasági társaság esetenként elkülönül. Nehezíti továbbá az adatgyűjtést, szűrést, hogy Magyarországon a nyilvántartásban közel 1000 darab bányatelek található (MBFSZ)

Ezen okokból kifolyólag a kutatás során nem az összes, TEÁOR-tevékenységi körrel rendelkező állami erdőgazdaság lett vizsgálva, hanem bizonyos – szubjektív módon kiválasztott – erdőgazdaságok.

Ennek szempontjai az alábbiak voltak:

- Legyen a TEÁOR tevékenységei között bányászati;
- Előzetes információk alapján (erdőgazdaság személyes megkeresése) rendelkezzen bányatelekkel;
- A bányatelek rendelkezzen érvényes MŰT-tel (ne rekultivációt követő időszakban legyen a bányatelek, mert gazdálkodás szempontjából irreleváns)
- A MŰT elérhető legyen a kitermelési adatokkal. A kitermelési adatok a termelés volumenéről adnak információt, amely a bánya működésére is enged következtetéseket levonni, mint például időszakos művelésű vagy intenzív művelés alatt áll. Ezek az adatok a bányászat mint mellékhaszonvétel gazdasági súlyát is jellemezhetik az adott erdőgazdaság gazdálkodásában.

A műszaki üzemi tervek alapján történt adatgyűjtésen túl készült kérdőíves felmérés is, amely három időintervallumban (múltbéli tevékenység, jelenlegi bányászati tevékenység(ek) végzése, valamint a jövőbeni tervek/lehetőségek), mellékhaszonvételi szempontból vizsgálta az erdőgazdaságok bányászati tevékenységét. Elsősorban a bányatelek száma, tulajdonjogi viszonyok (vagyongazdálkodói-művelési jog gyakorlása) jellemzői, és a kitermelt nyersanyag felhasználásának módja (belső felhasználás - értékesítés aránya) volt a prioritás az adatok szempontjából.

A felkeresett állami erdőgazdaságok esetében a műszaki üzemi terv is átadásra került, így a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat nyilvános határozataiban nem szereplő, kitermelt mennyiségre adott engedély vonatkozó adatai is átadásra kerültek. (A nyilvános határozatok az engedélyezett éves kitermelési mennyiség adatait nem tartalmazzák.)

A műszaki üzemi tervek, valamint a kérdőívekre adott válaszok alapján történt az adatok összesítése és az adatokból a következtetések levonása.

3. A vizsgálat tárgya

A vizsgálat tárgya, az állami erdőgazdaságok tényleges bányászati tevékenysége, valamint annak felmérése, hogy a vizsgált erdőgazdaságok milyen potenciális gazdasági lehetőséget látnak a bányászati mellékhaszonvételben A meghatározott módszerek figyelembevételével, az állami erdőgazdaságok közül a fenti kritériumok alapján az alábbiak kerültek megkeresésre és vizsgálatra:

- VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt.
- Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.
- Bakonyerdő Zrt.

A három erdőgazdaság az összes, bányászati tevékenységgel rendelkező állami erdőgazdaság 15%-át képviseli. A felkeresett erdőgazdaságok között elsősorban két erdészeti tájegységre vonatkozóan – hegyvidék és síkvidék – keletkeztek adatok.

4. A vizsgálat eredményei a kérdőívek és a műszaki üzemi tervek alapján

A kérdőívek alapján, a bányatelkek száma a VERGA Zrt. esetében 1, a KAEG Zrt. esetében szintén 1, illetve a BAKONYERDŐ Zrt. esetében 9. Az adatokat összesítve, erdőgazdaságonkénti bontásban az 1. táblázat tartalmazza. Az összesített eredmények vonatkoznak a térbeli behatárolásra, a termelésre-vagyonkezelésre vonatkozó információkkal, a működés idejére vonatkozó alapvető ismeretekkel, illetve az engedélyezett és kitermelt ásványi nyersanyag minőségére vonatkozó adatokkal.

1. táblázat: Az állami erdőgazdaságok (Bakonyerdő, KAEG, VERGA) bányatelkekre vonatkozó adatai

Hely	Státus	Időszak	Működés	Kő	Kavics	Egyéb. bányászat	E.B. Szolg.
BAKONYERDŐ Zrt.							
Balatonfüred I.	Tul-Műv.	2011-2020	Időszakos	X			
Bakonyjákó I.	Tul- Műv	2011-2020	Időszakos	X			
Várvölgy II.	V.kez.	BV	Állandó	X			
Zalaszántó Bazsi I.	V.kez.	BV	Állandó	X			
Egyházaskesző II.	V.kez.	BV	Állandó			X (bentonit)	
Egyházaskesző III.	V.kez.	BV	Állandó			X (bentonit)	
Keszthely II.	V.kez.	BV	Állandó	X			
Keszthely V.	V.kez.	BV	Állandó	X			
Keszthely I.	V.kez.	BV	Állandó	X			
VERGA Zrt.							
Veszprém II.-dolomit	Tul-Műv	1986-	Állandó	X (dolomit)	–	–	–
KAEG Zrt.							
Kapuvár II.	Tul-Műv	2018-	Állandó	–	X	X (homok)	–

Forrás: Interjú kérdések az állami erdőgazdaságok bányavagyonának hasznosítása c. doktori témához

A táblázatban szereplő bányatelkek a „hely” oszlopban lévő név alapján beazonosíthatók az MBFSZ rendszerében, az engedélyeket, amelyeket határozat formájában hoz meg a hatóság, a helységnév, bányatelekszám alapján adja ki. A Státusz esetében az erdőgazdaság bányatelekre vonatkozó jogosultsága történt besorolásra. Az állami erdőgazdaságok esetében megkülönböztetünk vagyongekeztelt vagyont (amely az állam tulajdona), illetve a bányászati jog gyakorlását. A táblázat alapján megállapítható, hogy a bányatelek vagyongekeztelése és a bányászati tevékenység végzése több esetben elkülönül. A „Tul-Műv” (Tulajdonos-Művelő) besorolás esetében az erdőgazdaság végzi a vagyongekeztelést és ő gyakorolja a bányászati jogot is. A „V.kez.” besorolás esetén az erdőgazdaság az állami tulajdon vagyongekeztelését látja el, a művelésre való jogot más gazdasági társaság gyakorolja.

Az időszakok esetében az erdőgazdaságok által művelt bányáknál az érvényes MÜT alapján behatárolható a kitermelés időintervalluma, viszont a vagyongekeztelt bányák esetében a bányavállalkozó rendelkezik a hatályos műszaki üzemi tervvel, így erről közvetlenül információ az erdőgazdaságtól nem áll rendelkezésre.

A működésre vonatkozó információk alapján megállapítható, hogy a nagyszámú bányatelekkel rendelkező Bakonyerdő esetében a saját művelésben lévő bányái időszakos működésűek, ennek oka a kitermelési volumen alacsony szintje, amely általában (Bakonyjákó I. esetében) évi egy robbantásos jövesztést jelent, majd a jövesztett anyag igény szerinti erdőgazdaságon belüli felhasználása követi. Ennek menetéről személyesen történő terepi munka során a Bakonyerdő részéről Gyimóthy Károly tájékoztatót. A további esetekben, ahol az erdőgazdaság vagyongekeztelői szerepet tölt be, a termelés állandó, mivel a bányavállalkozó piaci alapon értékesíti a kitermelte ásványvagyont, így profitorientált gazdálkodás folyik a bányateleken.

A KAEG és VERGA állami erdőgazdaságok esetében a bánya működése állandó, folyamatos kitermelés történik.

A kitermelte ásványi nyersanyagok változatos képet mutatnak, ami az alapvető geográfiai, geológiai jellemzők alapján várható ásványi nyersanyagok kitermelése történik. Példaként a KAEG Zrt. kavics és homok kitermelése, síkvidéki erdőgazdaság esetén ez a jellemző, hasonlóan a VERGA Zrt. hegyvidéki erdőgazdaságként kő kitermelésének lehetősége. Ahogy az erdők esetében a termőhely és éghajlat határozza meg a jellemző fafaj előfordulását, illetve fatermési osztályát, addig a bányászat esetében a geológiai viszonyok és azok alakulása határozza meg a kitermelhető, műrevaló ásványvagyont. Így a két hegyvidéki erdőgazdaság esetén kőbányászat – elsősorban dolomit és mészkő – a jellemző, illetve a Bakonyerdő esetében a csak vagyongekeztelt bányák között két bentonit-bányát is találunk, a síkvidéki erdőgazdaságnál a már említett kavics- és homokbányászat folyik.

A műszaki üzemi tervek további támpontot nyújtanak a vizsgálatokhoz, a műszaki üzemi tervet a bányászatról szóló, 1993. évi XLVIII. törvény az alábbi módon definiálja: „**27. § (1)** A feltárási, kitermelési, föld alatti gáztárolási és meddőhányó-hasznosítási tevékenységet jóváhagyott műszaki üzemi terv szerint kell végezni. (2) A műszaki üzemi tervet a műszaki-biztonsági, az egészségvédelmi, a tűzvédelmi szabályok és az ásványvagyongazdálkodási, a vízgazdálkodási, valamint a környezet-, természet- és tájvédelmi követelmények figyelembevételével úgy kell elkészíteni, hogy az biztosítsa az élet, az egészség, a felszíni és a föld alatti létesítmények, valamint a mező- és erdőgazdasági rendeltetésű földek megóvását, a bányakárok, a környezeti-természeti károk lehetséges megelőzését, illetve csökkentését, továbbá a 26/A. § (3a) bekezdése szerint megállapított bányateleknél, illetve horizontálisan bővített bányatelekrésznél a településrendezési eszközökben foglaltaknak való megfelelést.”

A műszaki üzemi tervek alapján a hatályos időszakra vonatkozó termelési, letakarítási, tájrendezési feladatok előzetes rögzítése történik meg a bányatelekre vonatkozóan.

Ami elsősorban a kutatás során fontos információ, a kitermelte vagy kitermelhető ásványvagyong mennyisége és annak felhasználása. A vizsgált saját kezelésű bányák esetében ezt az alábbi módon, a 2-6. táblázatok mutatják be.

2. táblázat: BAKONYERDŐ Zrt - Balatonfüred (Tormán-hegy) I. bányatelek előirányzott bányászati tevékenységre vonatkozó adatok 2011–2020

Év	Igénybevételre tervezett terület (m ²)	Fedőréteg mennyisége (m ³)	Kitermelt ásványanyag mennyisége (m ³)
2011	275	1 194	10 000
2012	2 550	681	10 000
2013	2 000	744	10 000
2014	2 450	1 470	10 000
2015	2 320	0	10 000
2016	2 375	261	10 000
2017	2 850	0	10 000
2018	3 150	1 377	10 000
2019	2 000	807	10 000
2020	2 000	0	10 000
Összesen:	24 445	6 354	100 000

Forrás: Balatonfüred (Tormán-hegy) I. bányatelek műszaki üzemi terve

A tormán-hegyi bánya esetében a kitermelhető nyersanyag mennyiségét 10 000 köbméter maximális mennyiségben határozták meg, ez éves szinten 25 000 tonna mészkő kitermelésére ad lehetőséget. A 2020. év utáni helyzetre vonatkozóan még nem állnak rendelkezésre adatok.

Bakonyjákó I. Iharkút bánya esetében az igénybevételre tervezett terület első számértéke a felső bányaszint, a második az adott évben teljes területet jelöli. Kitermelésre vonatkozóan az éves dolomit-mennyiség 357 m³ mennyiségben van lehatárolva, amely 1000 tonna jövesztett anyagnak felel meg. Ez a mennyiség elsősorban belső felhasználásra került. A meghatározott maximális mennyiség az esetek többségében nem jelenti azt, hogy az teljes mértékben kitermelésre került. Ez általánosságban elmondható az erdőgazdaságok kezelésében lévő bányákra.

3. táblázat: BAKONYERDŐ Zrt. - Bakonyjákó (Iharkút) I. bányatelek előirányzott bányászati tevékenységre vonatkozó adatok 2011–2020

Év	Igénybevételre tervezett terület (m ²)	Fedőréteg mennyisége (m ³)	Kitermelt ásványanyag mennyisége (m ³)
2011	20/160	0	357
2012	20/185	0	357
2013	20/150	0	357
2014	20/150	0	357
2015	20/160	0	357
2016	16/95	0	357
2017	16/95	0	357
2018	16/95	0	357
2019	16/95	0	357
2020	16/90	0	357
Összesen:		0	3570

Forrás: Bakonyjákó (Iharkút) I. bányatelek műszaki üzemi terve

Az 1. táblázatban látható, hogy a BAKONYERDŐ által kezelt bányák esetében időszakos művelés történik, így a 2. és 3. táblázatban szereplő lehetséges kitermelhető mennyiségeket a tényleges kitermelt mennyiség nem közelítette meg, a felelős műszaki vezető tájékoztatása szerint. A kitermelt ásvány nyersanyag általában saját felhasználásra került. A vagyongekeztelt, de nem az erdőgazdaság művelésében lévő bányák esetében a bányavállalkozó a bánya műveléséért szerződés szerinti bérleti díjat fizet az erdőgazdaság számára.

A VERGA Zrt. által művelt bányára vonatkozó alapadatokat a műszaki üzemi terv szerint a 4. táblázat szemlélteti.

4. táblázat: VERGA Zrt. - Veszprém II. bányatelek előirányzott bányászati tevékenységre vonatkozó adatok 2016–2025

Kitermelés						
Év	Középső terület		Északi terület		Összesen	
	m ³	tonna	m ³	tonna	m ³	tonna
2016	40 000	96 000	30 000	72 000	70 000	168 000
2017	25 000	60 000	45 000	108 000	70 000	168 000
2018	25 000	60 000	45 000	108 000	70 000	168 000
2019	25 000	60 000	45 000	108 000	70 000	168 000
2020	25 000	60 000	45 000	108 000	70 000	168 000
2021	25 000	60 000	45 000	108 000	70 000	168 000
2022	25 000	60 000	45 000	108 000	70 000	168 000
2023	25 000	60 000	45 000	108 000	70 000	168 000
2024	25 000	60 000	45 000	108 000	70 000	168 000
2025	25 000	60 000	45 000	108 000	70 000	168 000
Összesen	265 000	636 000	435 000	1 044 000	700 000	1 680 000

Forrás: Veszprém bányatelek műszaki üzemi terve

A Veszprém II. - dolomit bánya esetében két elkülönülő bányaterületen folyik a kitermelés, összesen 70 000 köbméter maximális jövesztett mennyiségig évente. Ez 168 000 tonna dolomitot jelentene éves szinten. A Veszprém II. bányára vonatkozóan vannak adatok a ténylegesen kitermelt éves mennyiségekről, ezeket az 5. táblázat foglalja össze.

5. táblázat: VERGA Zrt - Veszprém II. bányatelek kitermelésre vonatkozó adatok 2012–2018

Év	Mennyiség (m ³)	Mennyiség (tonna)
2012	12 028	28 867
2013	18 882	45 317
2014	60 650	145 560
2015	22 907	54 977
2016	25 660	61 584
2017	16 347	39 233
2018	23 867	57 281

Forrás: Veszprém II bányatelek műszaki üzemi terve; Kramár Tibor felelős műszaki vezető

A kitermelt mennyiségek alapján látható, hogy a termelés a megengedett maximális mértékének átlagosan egyharmada. A kérdőíves felmérésben tett adatok alapján a VERGA Zrt. esetében ennek a kitermelt dolomit-mennyiségnek 1/4 része kerül belső felhasználásra, míg 3/4 része piaci alapon történő értékesítésre. Ebből megállapítható, hogy közelítőleg az ásványi nyersanyag igénye az erdőgazdaságnak átlagosan 6 000 m³ dolomit; valamint

átlagosan 19 000 m³-t értékesít évente, ez több mint 45 000 tonna bányászati termék. Az adatok alapján látható, hogy a veszprémi erdőgazdaság által művelt bánya folyamatos, stabil működést valósít meg, és a kitermelt ásványi nyersanyag jelentős részét piaci alapon értékesíti.

A KAEG Zrt. Kapuvár II. bányája, az előző erdőgazdaságok bányáihoz képest új létesítésű, a műszaki üzemi tervek és a kérdőíves válaszok alapján 2018-tól létezik engedélye. A kitermelésre vonatkozó adatokat a 6. táblázat tartalmazza.

6. táblázat: KAEG Zrt. - Kapuvár II. bányatelek előirányzott bányászati tevékenységre vonatkozó adatok 2018–2019

Nyersanyag	Engedélyezett kitermelés (m ³)	
	2019	2020
Kavics	160 000	160 000
Homok	40 000	40 000

Forrás: Kapuvár II. bányatelek műszaki üzemi terve

Kapuvár II bányatelek esetében a kitermelhető évenkénti összes ásványmennyiséget 200 000 m³-ben szabályozza a hatóság. A kitermelhető ásványmennyiség megoszlása 20%-a homok, 80%-a kavics arányú.

A nyersanyag felhasználásának tervezett aránya a kitöltött kérdőív alapján, 4/5 arányban piaci értékesítés, 1/5 arányban belső felhasználás. A belső felhasználás során 50%-ban útépitésre fordítja a saját nyersanyagot, 50%-ban pedig útkarbantartást végez el belőle.

Az erdőgazdaság további szöveges álláspontot is rögzített a kérdőívben, a bányászati tevékenységük jövőjével kapcsolatban: „Aktív bánya kb. 50 évnyi kitermelhető ásványvagyonnal, 6,2 millió m³ kavics és 1,2 millió m³ homok. Terveink szerint jelentősen hozzájárul gazdálkodásunkhoz.” Megállapítható, hogy a KAEG Zrt. tehát a bányanyitás kapcsán a jövőbeni belső felhasználás és feltáró-úthálózat létesítés-karbantartás mellett túlnyomóan a piaci értékesítés irányába mozdítja el a bányászati tevékenységéből keletkező ásványi nyersanyagot, ezáltal a gazdálkodása egyik meghatározó mellékhaszonvételeként tekint rá a jövőben, amely stabil bevételi forrást jelent számára.

5. Megállapítások

A vizsgált állami erdőgazdaságok gyakorlatából két fajta üzleti-gazdasági modell ismerhető fel a rendelkezésre álló adatok alapján. Első esetben, a Bakonyerdő Zrt. által kezelt bányák és ahhoz köthető gazdasági gyakorlat az információk összesítése után a bérbeadás, bérleti díj mint állandó bevétel preferálása irányába mutat. Ez a következtetés a számos vagyonkezelő, de az erdőgazdaság által művelési jogot ott nem gyakorló, hanem ezt más bányavállalkozónak átengedő, azt megbízó gyakorlatból vonható le. Így az erdőgazdaságnak van bevétele a bányatelek után, ehhez személyzetet, technológiát nem kell fenntartani bányáinként. A saját művelésű bányákban időszakos termelést végez, azt is alacsony intenzitással, ez még markánsabban kitűnik, ha összevetjük a veszprémi dolomitbánya jellemző, ásványvagyonra vonatkozó termelési mutatóival. Ebből következtetni lehet arra, hogy a kitermelés ezekben az esetekben csak a saját igények kielégítésére történik, önálló, piaci értékesítésben, főleg ezt nagy volumenben az erdőgazdaság nem tervezi.

A másik, amely jellemző a VERGA által alkalmazott üzleti modellre, hogy az erdőgazdaság komoly üzleti-gazdasági potenciált lát a bányászati mellékhaszonvételekre, ehhez megfelelő területtel, bányatelekkel rendelkezik, ezáltal az elsődleges cél már nem a saját

igények kielégítése, hanem a profitszerzés és egy, a gazdálkodásában meghatározó stabil pillér kialakítása. Itt komoly bevételi forrásra tesz szert az erdőgazdaság, de ehhez már beruházásra is szükség van, valamint olyan személyi állományra, kezelői vagyona, amely megfelelően el tudja látni a jövesztési, rakodási, értékesítési feladatokat.

A KAEG a fent ismertetett irányba mozdul gazdasági szempontból, az is megállapítható, hogy hosszú távon stratégiai szerepet szán a gazdálkodásában a bányászati mellékhaszonvételnek.

Végül a kutatás szempontjából, pozitív kimenetelűek a kapott adatok alapján levonható konklúziók, mivel a cégbírószági szűrések után – ahol még csak a jogi lehetősége volt meg annak, hogy egy állami erdőgazdaság bányászati tevékenységet folytat – nyilvánvaló, hogy egyes erdőgazdaságok ezen túlmenően, nem csak a jogi lehetőségét tarják, hogy bányászati tevékenységet folytassanak, hanem ténylegesen bányatelekkel rendelkeznek, és azt bányavállalkozóként kezelik. Fontos, hogy ezt nem csak úgy teszik, mint önellátásra történő kitermelés, hanem az értékesítési szándék is megjelenik a profit reményében.

Felhasznált irodalom

FÜLÖP V. (2018): Az állami erdőgazdaságok tevékenységi körében megjelenő bányászati tevékenységek, TEÁOR besorolással a cégbírószági közhiteles adatok szerint, In: Lett, Béla; Stark, Magdolna; Schiberna, Endre; Gál, János; Horváth, Sándor (szerk.) Tanulmánykötet Mészáros Károly tiszteletére 2018, Soproni Egyetem Kiadó, Sopron, pp. 37-44.,

1993. évi XLVIII. törvény a bányászatról, 27§

Balatonfüred I. (Tormán-hegy) „Mészkö” bányatelek (Balatonfüred külterület 0142/a. hrsz-u földrészlet) 2011-2020. évi műszaki üzemi terve

Bakonyjákó I. (Iharkút) „Dolomit” bányatelek (Bakonyjákó község külterület 0143. hrsz-u földrészlet) 2011-2020. műszaki üzemi terve

Veszprém II „Dolomit” bányauzem 2016-2025 évi műszaki üzemi terve

Kapuvár II. „Homok, Kavics” bányatelek műszaki üzemi terve; nyilvántartási szám: 99/2/2019_MÜT_MOD

<http://nav.gov.hu/nav/adatbazisok/adatbleker/tevekenysegeklekerdezes> (utoljára letöltve:2020. 06.15.)
<https://map.mbfisz.gov.hu/> (utoljára letöltve:2020. 06.15.)